

Preporuke uz tematsku sjednicu
„Medijska pismenost za sigurnost djece u svijetu medija i interneta“
Hrvatski sabor, Zagreb, 10. veljače 2014.

Priznajući da je medijska pismenost jedna od važnih životnih kompetencija, brojne države članice Europske unije svojim građanima omogućuju različite formalne i neformalne oblike i sadržaje usmjerene podizanju razine medijske pismenosti i kulture, te tako pridonose razvitku demokratskih procesa, istodobno štiteći korisnike medija od mogućih zloporaba i opasnosti. Pritom osobito važno mjesto pripada zaštiti dobrobiti i prava djece, kako bi im se omogućilo siguran pristup i tradicionalnim i novim medijima, te sadržajima važnim za njihovu dobrobit i razvoj.

Programi razvoja medijske pismenosti trebaju omogućiti djeci razumijevanje načina funkcioniranja medija, razvoj kritičkog pristupa medijskim sadržajima, stjecanje vještina digitalne pismenosti te osposobljavanje za korištenje, kao i za vlastito stvaranje pozitivnih sadržaja na internetu i u drugim medijima.

Potaknuti potrebama djece i pozitivnim europskim primjerima predlažemo:

- da Republika Hrvatska što prije usvoji i u potpunosti provodi i poštuje temeljne europske preporuke i rezolucije koje se odnose na medijsku pismenost te da uvede programe medijskoga obrazovanja i odgoja (uključujući učenje o sigurnom korištenju interneta) na svim razinama odgojno-obrazovnog sustava, kao i kroz institucije i organizacije civilnoga društva koje pružaju neformalno obrazovanje,
- da medijska pismenost dobije mjesto u javnim politikama te da se državna tijela Republike Hrvatske aktivnije uključe u EU program "Stvorimo bolji Internet za djecu", "Sigurniji Internet" te mrežu INS SAFE u skladu s Digitalnom agendom Europske unije, s ciljem poticanja škola, učitelja, roditelja i skrbnika na aktivno sudjelovanje u edukaciji djece za primjereno, odgovorno i sigurno korištenje medija, napose interneta,
- da Vlada RH, a osobito Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo kulture i Ministarstvo socijalne politike i mladih te jedinice lokalne i regionalne samouprave, poduzmu sve što je moguće kako bi se svakom djetetu, neovisno o prilikama u kojima živi, osigurao slobodan pristup tradicionalnim i suvremenim,

posebno elektroničkim medijima (u školi, knjižnici, domovima i centrima za djecu i mlade i drugim mjestima gdje djeca uče i provode slobodno vrijeme) i odgovarajućim pozitivnim sadržajima za djecu,

- da Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta osigura uvjete za ostvarivanje programa medijske pismenosti i sigurnosti na internetu za svu djecu na svim razinama odgoja i obrazovanja, napose u obveznom školovanju te za obrazovanje i stručno usavršavanje učitelja, odnosno stručnih suradnika u školama, za kompetentno izvođenje ovih programa,
- da sva sveučilišta u Republici Hrvatskoj u svoje nastavne programe uključe nove pristupe istraživanjima i poučavanju medijske pismenosti, da se na sveučilištima i drugim znanstveno-istraživačkim institucijama potiču sustavna istraživanja u ovom području, kao i da se osnivaju centri za istraživanje i razvoj medijske pismenosti (npr. Centar za djecu i medije, Centar za medijsku pismenost i sl.),
- sustavno poticati telekomunikacijske tvrtke i davatelje audiovizualnih usluga na proaktivno djelovanje u zaštiti najmlađih kroz proizvodnju kvalitetnih multimedijских obrazovnih sadržaja, kao i educiranje korisnika,
- apelirati na tvrtke i institucije da stvaraju pozitivne, kvalitetne, djeci primjerene online sadržaje, štite osobne podatke te da rade na sprječavanju negativnih, nasilnih sadržaja te govora mržnje,
- državne agencije i institucije poput HAKOM-a i Vijeća za elektroničke medije trebaju aktivno poticati i financirati aktivnosti kojima se stvara bolji/sigurniji internet i provodi medijsko opismenjavanje djece,
- potaknuti medijske djelatnike, posebno glavne urednike i vlasnike tiskanih i elektroničkih medija, na sudjelovanje u programima medijske pismenosti, odgovorno ponašanje, poštivanje profesionalnih i etičkih standarda struke, osobito kada je riječ o izvještavanju o djeci, zaštititi njihova dostojanstva i poštivanju prava djece,
- da državne ustanove i nadležna ministarstava sustavno prate provođenje medijskih zakona kojima se štiti sigurnost i pravo na privatnost djece, te ljudska prava mladih i odraslih,
- da pravosudna tijela u Republici Hrvatskoj s posebnim interesom i osjetljivošću u redovitoj sudskoj praksi posvećuju osobitu pažnju zaštiti identiteta djece i mladih.